

З курсу

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра романо-германської філології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету (директор
навчально-наукового інституту)

Факультет іноземних мов
(вказати назву структурного підрозділу)

Світлана ВИРОТЧЕНКО

(вказати П.Б. керівника)

“ 30 червня 2025 р.”

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Практика перекладу I

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський)

галузь знань _____ 03 Гуманітарні науки

(шифр і назва)

спеціальність _____ 035 Філологія

(шифр і назва)

освітня програма _____ Французька мова і література та переклад

(шифр і назва)

спеціалізація Романські мови та літератури (переклад включно), 035.05 Романські мови та літератури (переклад включно)

(шифр і назва)

вид дисципліни _____ обов'язкова

(обов'язкова / за вибором)

факультет _____ іноземних мов

2025/2026 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету іноземних мов Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

“28” серпня 2025 року, протокол № 9

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Сатановська Ганна Сергіївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри романо-германської філології,

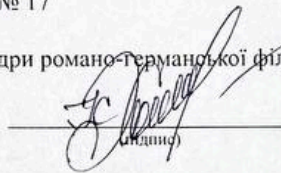
Григор'єв Максим Вікторович, старший викладач кафедри романо-германської філології,

Щириков В'ячеслав Юрійович, старший викладач кафедри романо-германської філології.

Програму схвалено на засіданні кафедри романо-германської філології

Протокол від “25” червня 2025 року № 17

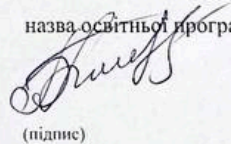
Завідувач кафедри романо-германської філології

Ірина ХОЛМОГОРЦЕВА
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми Французька мова і література та переклад за спеціальністю 035 Філологія

назва освітньої програми

Гарант освітньо-професійної програми

(підпис)

Марія БЄЛЯВСЬКА
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету іноземних мов

Протокол від “30” червня 2025 року № 7

Голова науково-методичної комісії факультету іноземних мов

Анна КОТОВА
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни

Практика перекладу I

складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки

бакалаврів

(назва рівня вищої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня)

спеціальності (напряму)

035 - Філологія

Спеціалізації

035.055 Романські мови та літератури (переклад включно),
перша – французька

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є

- пояснення складних з граматичної, лексичної та стилістичної точок зору явищ, обумовлених розходженнями французької та української мов на рівні мовних систем, норм, узусів;
- розвиток комунікативно-мовних навичок та навичок сприйняття французької мови на слух;
- формування фонових знань щодо найголовніших понять соціально-політичної системи Франції, діяльності європейських та всесвітніх організацій;
- розвинення практичних навичок і вмінь двостороннього усного і письмового перекладу у цієї галузі;
- забезпечення засвоєння студентами фахової термінології, її значень і сфер вживання.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

- ознайомити студентів із загальними поняттями економічної системи Франції, банківської справи, структури та діяльності французьких підприємств, відділу продаж підприємств, ведення бухгалтерії, транспортної системи, соціального та політичного життя Франції, Євросоюзу, ООН тощо;
- забезпечити засвоєння студентами відповідної термінології;
- ознайомити студентів з особливостями французьких та українських публіцистичних текстів;
- ознайомити студентів з сучасним станом розвитку французької мови по відношенню до проблем теорії та практики перекладу;
- розвинути загальні та фахові компетентності майбутніх перекладачів.

1.3. Кількість кредитів – 8.

1.4. Загальна кількість годин – 240.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни

Обов'язкова
Денна форма навчання
Рік підготовки
3-й
Семестр

5–6-й
Практичні заняття
64/64 год.
Самостійна робота
56/56 год.

1.6. Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку філології, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК3. Здатність спілкуватися усно й письмово державною мовою.

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. Здатність приймати обґрунтовані рішення в професійній діяльності.

ЗК8. Здатність працювати індивідуально та в команді. Вміння організовувати роботу в команді, розуміння всіх етапів командної роботи.

ЗК11. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Оволодіння загальнонауковими знаннями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.

ЗК12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК13. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій, зокрема для вирішення стандартних завдань у практичних ситуаціях.

ЗК15. Здатність гнучко адаптуватися до різних професійних ситуацій, проявляти творчий підхід, ініціативу.

ЗК16. Здатність критично оцінювати й переосмислювати накопичений досвід (власний і чужий), рефлексувати професійну й соціальну діяльність філолога.

ЗК17. Здатність коректно будувати комунікацію, виходячи із цілей і ситуації спілкування.

ЗК18. Здатність бути критичним і самокритичним.

Фахові компетентності:

ФК4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди французької мови, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ФК6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати французьку мову в усній та письмовій формі, у жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК8. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних і літературних фактів, інтерпретації та перекладу франкомовного тексту.

ФК9. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК10. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів українською, французькою та англійською мовами.

ФК11. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та перекладознавчий аналіз франкомовних текстів різних жанрів і стилів.

ФК12. Здатність до надання консультацій з дотримання норм французької, англійської та української літературної мови та культури мовлення.

ФК13. Здатність до організації ділової комунікації французькою, англійською та українською мовами.

ФК14. Здатність до усного та письмового фахового перекладу з французької мови українською, з української мови французькою.

ФК.17. Знання про звуки англійської мови і закономірності їх поєднання; про фонетичні процеси, знання фонетичної транскрипції та фонематичні навички мовлення (рецептивні і репродуктивні); уміння сприймати на слух різножанрові та різнопредметні автентичні англомовні тексти.

ФК.18. Уміння вести діалог французькою, побудований на реальній або симульованій ситуації та вільно вести розмову з носіями мови; здатність викладати свою думку відповідно до певних типів тексту з дотриманням параметрів комунікативно-стилістичної доцільності та мовної правильності.

ФК.21. Знання специфіки перекладу з аркуша, послідовного та синхронного перекладу, методів визначення типу завдання та труднощів його виконання, потреб замовника та адресатів; методів забезпечення ефективної комунікації між співрозмовниками; знання ролі професійного перекладача і принципів професійної діяльності, зокрема необхідність повідомлення будь-якої інформації, яка може перешкоджати професійному виконанню перекладу.

ФК.22. Уміння анотативного та реферативного перекладу: осмислення тексту оригіналу (виділення головної інформації), його смислове згортання та мовленнєва компресія.

1.7. Заплановані результати навчання.

ПРН1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями французькою, англійською та українською мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН3. Організовувати процес свого навчання та самоосвіти, постійно підвищувати фахову компетентність.

ПРН4. Демонструвати розуміння фундаментальних принципів буття людини, природи, суспільства.

ПРН5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

ПРН6. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію французької літератури і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди французької мови, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ПРН10. Знати норми літературної французької, англійської та української мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів французькою, англійською та українською мовами.

ПРН12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їх взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН13. Аналізувати й інтерпретувати твори світової літератури, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.

ПРН14. Використовувати французьку, англійську та українську мови в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному,

неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ПРН15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та перекладознавчий аналіз франкомовних текстів різних жанрів і стилів.

ПРН17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН18. Мати навички управління комплексними діями або проєктами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі романської філології та перекладу та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

ПРН19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі романської філології (перекладу включно).

ПРН20. Знати принципи, технології і прийоми перекладу усних і письмових текстів різних жанрів і стилів з французької мови українською та з української мови французькою.

ПНР22. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПНР.24. Вміння читати, інтерпретувати, перекладати і коментувати тексти різноманітної тематики та галузі французькою та англійською мовами.

1.8. Пререквізити: Знання французької мови на рівні B1, попереднє закінчення курсу Практика перекладу I у 4 семестрі.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

5 семестр

Розділ 1.

Тема 1. Банківська система

Тема 2. Діловодство

Розділ 2.

Тема 1. Французькі підприємства

Тема 2. Відділ покупок

6 семестр

Розділ 1.

Тема 1. Відділ продаж

Тема 2. Бухгалтерія

Розділ 2

Тема 1. Транспорт

Тема 2. Пошта

3. Структура навчальної дисципліни

5 семестр

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7
Розділ 1. Переклад ділової французької літератури.						
Тема 1. Банківська система	30	-	16	-	-	14
Тема 2. Діловодство	30	-	16	-	-	14
Разом за розділом 1	60	-	32	-	-	28
Розділ 2. Переклад ділової французької літератури.						
Тема 1. Французькі підприємства	30	-	16	-	-	14
Тема 2. Відділ покупок	30	-	16	-	-	14
Разом за розділом 2	60	-	32	-	-	28
1. Усього годин	120	-	64	-	-	56

6 семестр

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7
Розділ 1. Переклад ділової французької літератури.						
Тема 1. Відділ продаж	30	-	16	-	-	14
Тема 2. Бухгалтерія	30	-	16	-	-	14
Разом за розділом 1	60	-	32	-	-	28
Розділ 2. Переклад ділової французької літератури.						
Тема 1. Транспорт	30	-	16	-	-	14
Тема 2. Пошта	30	-	16	-	-	14
Разом за розділом 2	60	-	32	-	-	28
2. Усього годин	120	-	64	-	-	56

4. Теми практичних занять

5 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Розділ 1		
1.1.	Банківська система	15
1.2.	Діловодство	15
1.3.	Тематична контрольна робота	2
	Разом за 1 розділ	32
Розділ 2		
2.1.	Французькі підприємства	15
2.2.	Відділ покупок	15
2.3.	Підсумкова робота	2
	Разом за 2 розділ	32
	Загальна кількість годин	64

6 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Розділ 1		
1.1.	Відділ продаж	15
1.2.	Бухгалтерія	15
1.3.	Тематична контрольна робота	2
	Разом за I розділ	32
Розділ 2		
2.1.	Транспорт	15
2.2.	Пошта	15
2.3.	Підсумкова робота	2
	Разом за 2 розділ	32
	Загальна кількість годин	64

5. Завдання для самостійної роботи

5 семестр

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Розділ 1. Підготовка до практичних занять: виконання домашніх робіт, робота зі словниками, включаючи електронні; робота з додатковими матеріалами з тем, що вивчаються.	28
2	Розділ 2. Підготовка до практичних занять: виконання домашніх робіт, робота зі словниками, включаючи електронні; робота з додатковими матеріалами з тем, що вивчаються.	28
	Разом	56

6 семестр

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Розділ 1. Підготовка до практичних занять: виконання домашніх робіт, робота зі словниками, включаючи електронні; робота з додатковими матеріалами з тем, що вивчаються.	28
2	Розділ 2. Підготовка до практичних занять: виконання домашніх робіт, робота зі словниками, включаючи електронні; робота з додатковими матеріалами з тем, що вивчаються.	28
	Разом	56

6. Індивідуальні завдання

Навчальним планом не передбачені.

7. Методи навчання

Робота з книгою, ілюстрація, вправа, аналітичний, дедуктивний, індуктивний, проблемний, дослідницький.

8. Методи контролю

1. Метод усного контролю: індивідуальне й фронтальне опитування.
2. Метод письмового контролю: контрольна робота, письмовий іспит (денна форма), дві контрольних роботи, письмовий залік (заочна форма).
3. Метод самоконтролю.
4. Метод усного контролю: індивідуальне й фронтальне опитування.
5. Метод письмового контролю: дві контрольні роботи, письмовий залік (5 семестр), письмовий екзамен (6 семестр).
6. Метод самоконтролю.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль та самостійна робота		Разом	Залік	Сума
Робота на заняттях і самостійна робота	Тематична контрольна робота			
40	20	60	40	100

Критерії оцінювання:

Оцінювання складається з двох компонентів: (1) робота в семестрі (60 балів); (2) залік (40 балів)

(1). Робота в семестрі. Студент отримує бали за усні (15 балів) та письмові (15 балів) роботи на практичних заняттях та виконання завдань самостійної роботи, за відвідування практичних занять (10 балів), за тематичну контрольну роботу (20 б).

Критерії оцінювання та бали за виконання завдань:

15 б: розгорнута, максимально повна відповідь;

12 б: розгорнута повна відповідь, в якій бракує деякої інформації, яка, проте, не має ключового значення;

10 б: відповідь в достатньому обсязі, допускається опущення певної частини інформації;

8 б: відповідь в припустимому обсязі, певна частина інформації пропущена, наявні окремі помилки;

5 б: відповідь в мінімальному припустимому обсязі, значна частина інформації пропущена, наявні серйозні помилки;

0 б: відповідь в недостатньому обсязі, випущена більша частина ключової інформації; інформація перекошена або спотворена / відсутність відповіді взагалі.

Відвідування занять. Бали знімаються за необґрунтовані пропуски занять:

10 б – 100 % відвідування занять;

8 б – 90 % відвідування занять

7 б – 80 % відвідування занять

5 б – 60 % відвідування занять

У випадку коли студент необґрунтовано пропустив більше 50% практичних занять бали за цей компонент не нараховуються.

Параметри оцінювання тематичних контрольних робіт

Фаховий переклад з французької на українську мову		Фаховий переклад з української на французьку мову	
кількість знаків	час на виконання	кількість знаків	час на виконання
700	40 хвилин	700	40 хвилин

(2) Залік (40 балів) проходить в письмовій формі у вигляді написання лексико-граматичного перекладу з французької на українську мову і з української на французьку мову.

Параметри оцінювання письмових залікових та екзаменаційних робіт

Фаховий переклад з французької на українську мову		Фаховий переклад з української на французьку мову	
кількість знаків	час на виконання	кількість знаків	час на виконання
700	40 хвилин	700	40 хвилин

Письмовий переклад з іноземної рідною мовою

I – пропуск або викривлення інформації, що міститься в тексті оригіналу;

II – помилки, що за певних умов можуть спричинити втрату інформації, яка міститься в тексті оригіналу (тобто помилки, серйозніші за тип 3, але менш серйозні, ніж тип I)

III = інші помилки (мовні, самовиправлення, які не спричиняють втрату або викривлення інформації, що міститься в тесті оригіналу)

I тип – 1 штрафних бал

II тип – 0,5 штрафних бали

III тип - 0,1 штрафний бал

Письмовий переклад з рідної мови іноземною

0,1 – орфографічні помилки, що не впливають на зміст, діакритичні

знаки; мінімальні граматичні помилки: артиклі; однина/множина; управління дієслова;

0,5 – граматичні помилки, що не впливають на зміст (наприклад: некоректні граматичні форми дієслів, прикметників та інших частин мови);

1 – помилки, що впливають на зміст (наприклад: на лексичному рівні – невірна лексична одиниця; на граматичному рівні – неправильний час дієслова і т.ін.).

Шкала відповідності оцінки за національною системою кількості штрафних балів

Відмінно – 0-1,5 штрафних балів

Добре – 1,6-3,0 штрафних балів

Задовільно – 3,1 – 5,0 штрафних балів

Незадовільно – 5,1 та більше штрафних балів

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів неформального навчання, якщо його зміст і результати відповідають меті та результатам навчання дисципліни «Практика перекладу - І» (французька мова).

Результати неформального навчання можуть бути визнані за наявності підтверджуючих документів (сертифікатів, довідок, описів навчальних програм), якщо вони засвідчують досягнення результатів навчання, співвідносних із цілями курсу.

Прикладами релевантної неформальної освіти можуть бути:

- онлайн-курси (Coursera, Prometheus тощо), присвячені методам і технікам перекладу франкомовних економічних текстів українською або іншою іноземною мовою;
- участь у сертифікованих тренінгах і семінарах, присвячених граматиці французької мови;
- сертифіковані програми з фонетики французької мови та тем, що входять у робочу програму навчальної дисципліни.

Процедура визнання результатів неформальної освіти здійснюється відповідно до Порядку визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна. Рішення ухвалюється комісією факультету

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Дробязко О.Є., Сатановська Г. С., Белявська М. Ю. Ділова французька мова: навчальний посібник. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. – 78 с.
2. Сатановська Г. С., Белявська М.Ю. Практика перекладу французької мови. Соціально-політичний аспект : навчальний посібник. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2023. 120 с.
3. Danilo M. Le français commercial. Pocket, 1985. 305 p.
4. Macagno M. Faire des affaires en français. Hachette livre, 1997. 160 p.

Допоміжна література

1. “Nouvel Economiste”
2. “Nouvel Observateur”
3. Penfornis Jean-Luc. Affaires.com. Méthode de français des affaires. – Paris: CLE International, 2007. – 140 с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. www.lepointdufle.net/
2. www.actufrance.com
3. www.clé-inter.com
4. www.fle.fr/
5. www.lepointdufle.net/
6. www.lexiquefle.free.fr/

7. www.tv5.com
8. <https://www.economie.gouv.fr/>
9. <https://ua.ambafrance.org/-Ukrainien->